Opłatę pocztową uiszczono gotówką.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORIUM OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO

ROK XLI. Lwów, dnia 25 stycznia 1937 r. NUMER 1

TREŚĆ:

1.

Obowiązek zawiadamiania prokuratora o ujawnionych przestępstwach funkcjonariuszów państwowych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr 132 z dnia 29 grudnia 1936 r. (B. P. 23500/36).

Ministerstwo Sprawiedliwości stwierdziło, że władze, urzędy i instytucje państwowe w wielu wypadkach nie przestrzegają obowiązku wynikającego z art. 242 kodeksu postępowania karnego z dnia 19 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr 83, poz. 725), tj. obowiązku zawiadamiania prokuratora o każdym wypadku popełnienia przez podległych funkcjonariuszów państwowych przestępstwa ściganego z urzędu, o którym otrzymały wiadomość. Obowiązek ten ustalają również przepisy służbowe lub dyscyplinarne (§ 12 rozporządzenia o postępowaniu dyscyplinarnym), a jego niedopełnienie stanowi nie tylko naruszenie obowiązków służbowych, lecz równeż przestępstwo z art. 286 kodeksu karnego, które osłabiając należytą represję karną, może się przyczynić do szerzenia przestępstw urzędniczych.

Wobec powyższego, opierając się na okólniku Nr 68 Pana Prezesa Rady Ministrów (Nr 117 - 9/1) z dnia 24 listopada 1936 r., zarządzam, by władze (urzędy, instytucje), dowiedziawszy się o popełnieniu przez funkcjonariusza państwowego przestępstwa, ściganego z urzędu, w ciągu 24 godzin po wstępnym zbadaniu sprawy, zawiadamiały o nim prokuratora, niezależnie od dochodzeń dyscyplinarnych, przy czym ocena istoty wypadku i istniejących dowodów zależy w postępowaniu sądowym wyłącznie od prokuratora, władze zaś mają obowiązek zapewnienia prokuratorom rzeczywistej współpracy przy ściganiu przestępstw urzędniczych.

Jednocześnie uchylam okólnik Nr 13 z dnia 4 lutego 1936 r. (BP-434/36[1]).

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Swiętosławski.*

2.

Opłaty w postępowaniu administracyjnym.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr 5 z dnia 19 stycznia 1937 r. (I. Praw. 1021/13/36) o zwalnianiu od opłat w postępowaniu administracyjnym osób ubogich oraz osób, wnoszących skargi i zażalenia na działalność urzędników i urzędów.

Pan Prezes Rady Ministrów okólnikiem Nr 71 z dnia 19 grudnia 1936 r. (Nr 118-57/1) wyjaśnił, co następuje:

Do urzędów administracji rządowej wpływa wiele próśb o pracę i zapomogi. Niektóre urzędy obciążają osoby wnoszące takie prośby kosztami związanymi z ich załatwianiem w szczególności także opłatami za doręczanie odpowiedzi. Postępowanie takie nie może mieć miejsca w stosunku do osób pozostających bez środków do życia. Osoby te powinny być zwalniane od ponoszenia wspomnianych kosztów zgodnie z obowiązującymi w tej mierze przepisami (art. 107 ust. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 341 — w postępowaniu opartym na tym rozporządzeniu).

Również nie może mieć miejsca pociąganie osób, wnoszących uzasadnione skargi i zażalenia na działalność urzędów i urzędników, do ponoszenia kosztów postępowania. Załatwianie tego rodzaju skarg i zażaleń leży przede wszystkim w interesie publicznym. Stąd koszty postępowania w szczególności również koszty doręczania pism związanych z załatwieniem nie ma ponosić wnoszący, lecz władza, względnie osoby winne wykroczeń służbowych (§ 29 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 października 1932 r. Dz. U. R. P. Nr 92, poz. 790).

Podając treść powyższego okólnika do wiadomości, polecam stosowanie zasad w nim ustalonych.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Świętosławski.*

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1936 r., str. 79.

3.

Cło.

Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 27 października 1936 r. L. D. IV. 25857/3/36 o zaświadczeniach, służących za podstawę do zwolnienia od cła przedmiotów pokazowych i pomocy naukowych.

(Monitor Polski z dnia 13 listopada 1936 r. Nr 265, poz. 474, i Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 11, poz. 222).

W związku z postanowieniami § 16 do p. 11 przepisów wykonawczych z dnia 9 października 1934 r. do prawa celnego (Dz. U. R. P. Nr 90, poz. 820) o zwalnianiu od cła przedmiotów pokazowych i pomocy naukowych, sprowadzanych z zagranicy przez instytucje naukowe oraz szkoły i zakłady naukowe i wychowawcze, Ministerstwo Skarbu podaje w załączniku do niniejszego wzór zaświadczeń, na których podstawie mogą być zwalniane od cła tego rodzaju przedmioty.

Według załączonego wzoru będą zatem wystawiane zaświadczenia:

1) dla wyższych zakładów naukowych — przez Rektoraty Szkół Akademickich;

2) dla niższych i średnich szkół oraz zakładów naukowych i wychowawczych — przez Kuratoria Okręgów Szkolnych, Liceum Krzemienieckie, Urząd Wojewódzki Śląski, Wydział Nauki, Sztuki i Oświecenia Publicznego Senatu W. M. Gdańska;

3) dla instytucyj naukowych i zakładów naukowo-badawczych, które są uprawnione do korzystania ze zwolnienia od cła, a których spis jest ogłaszany w Monitorze Polskim (vide Monitor Polski Nr 250 p. 316 z 1934 r. i Nr 86, poz. 167 z 1936 r.; Dz. Urz. Min. Sk. Nr 31/1934 i Nr 10/1936) — przez zarządy tych instytucyj.

Zaznacza się, że przesyłki z przedmiotami pokazowymi i pomocami naukowymi, o których mowa, jak też dotyczące faktury, będą nadchodziły z zagranicy bezpośrednio pod adresem szkoły, instytucji lub zakładu naukowego, zamawiającego przedmioty, a nie pod adresem firmy handlowej pośredniczącej, chociażby takie pośrednictwo miało miejsce.

Równocześnie uchyla się zarządzenie z dnia 20 stycznia 1936 r. L. D. IV. 35076/1/36[1]) dotyczące omawianej sprawy.

Dyrektor Departamentu: (—) *St. Fr. Królikowski.*

---

[1]) Patrz Dz. Ur. Kur. O. S. Lw. z 1936 r., str. 347.

Nazwa instytucji wystawiającej zaświadczenie. .... Miejscowość, dnia ....

Z a ś w i a d c z e n i e

Na podstawie § 16 do p. 11 przepisów wykonawczych z dnia 9 października 1934 r. do prawa celnego (Dz. U. R. P. Nr 90, poz. 820) ....
(nazwa instytucji wystawiającej zaświadczenie)
zaświadcza niniejszym, że poniżej wyszczególnione przedmioty pokazowe*) i pomoce naukowe*) sprowadzane przez ....
(nazwa instytucji sprowadzającej)
od firmy ....
(nazwa i siedziba firmy zagranicznej, w której dokonano zakupu)
za pośrednictwem*) ....
(nazwa i siedziba firmy pośredniczącej)
mają służyć do celów naukowych (naukowo-doświadczalnych) wymienionej instytucji sprowadzającej i będą zapisane do księgi inwentarza tej instytucji pod Nr ....**)

Znaki i numery	Rodzaj opakowania	Ilość sztuk	Nazwa towaru	Waga w kg.		UWAGI
				brutto	netto	

Uwaga 1. Przy odprawie celnej wraz z zaświadczeniem należy przedstawić urzędowi celnemu fakturę firmy zagranicznej, u której dokonano zakupu.

Uwaga 2. Przy sprowadzaniu maszyn i narzędzi rzemieślniczych należy podać w rubryce „uwagi" datę i Nr pisma Ministerstwa Przemysłu i Handlu, wyrażającego zgodę na wolny od cła przywóz.

M. P. Podpis ....
(kierownika instytucji wystawiającej zaświadczenie)

*) niepotrzebne skreślić.
**) o ile chodzi o odczynniki i tym podobne szybko psujące się artykuły — podawanie Nr inwentarza nie jest wymagane.

4.

Awans automatyczny nauczycieli.

Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 9 stycznia 1937 r. Nr B. P. 24092/36.

Nr BP. 1114/37. Ministerstwo W. R. i O. P. wyjaśnia, że nauczyciele, pozostający na służbie przed dniem 1 lutego 1934 r., którzy zostali zaszeregowani korzystniej lub pozostali w grupie odpowiadającej cyfrowo posiadanej przed zaszeregowaniem i po dniu 1 lutego 1934 r. uzyskali dodatkowe kwalifikacje zawodowe, awansują na podstawie od-

powiednich §§ działu I rozdział 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. o zasadach zaszeregowania funkcjonariuszów państwowych (poz. 781 Dz. Ust.), ponieważ uzyskanie dodatkowych kwalifikacyj zawodowych powoduje jedynie przejście nauczyciela do innej grupy awansujących, zależnie od rodzaju uzyskanych kwalifikacyj, nie zmienia zaś samej zasady awansu tych nauczycieli, wyrażonej w § 58 cytowanego rozporządzenia.

Jednocześnie Ministerstwo dodaje, że niniejsze wyjaśnienie nie jest sprzeczne z okólnikiem Ministerstwa Nr 75 z dnia 31 sierpnia 1935 r. Nr BP-16790/35[1]), który odnosi się do nauczycieli czynnych przed dniem 1 lutego 1934 r., ale którzy wskutek przeszeregowania otrzymali grupę niższą od posiadanej przed dniem 1 lutego 1934 r., na co wyraźnie wskazuje podany w przytoczonym okólniku przykład.

Dyrektor Biura Personalnego: (—) *W. Przybyłowicz.*

5.

Nauka religii mojżeszowej w publicznych szkołach powszechnych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr 131 z dnia 29 grudnia 1936 r. (II. P. 9643/36).

Nr BP. 101/37. Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przypomina, że zgodnie z obowiązującym obecnie a zatwierdzonym rozporządzeniem Ministra W. R. i O. P. z dnia 29 kwietnia 1928 r. Nr I-6382/28 programem nauki religii mojżeszowej w szkołach powszechnych można — zależnie od decyzji inspektora szkolnego — dodać, poczynając od klasy II, do nauki religii 2 godziny tygodniowo na lekturę Pisma św. w języku hebrajskim tylko wtedy, gdy to nie spowoduje żadnego obciążenia Skarbu Państwa. Ewentualne wydatki związane z przeznaczonymi na ten cel godzinami dodatkowymi mają ponosić wyłącznie zainteresowane gminy wyznaniowe żydowskie, jeśli zarządy tych gmin wyrażą na to swą zgodę.

Pokrywanie tych wydatków z kredytów przeznaczonych na godziny nadliczbowe jest niedopuszczalne i jeśliby gdziekolwiek miało miejsce, winno natychmiast ustać.

Podsekretarz Stanu: (—) *J. Ferek-Błeszyński.*

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1935 r., str. 273.

6.

Kwalifikacje zawodowe wychowawczyń przedszkoli.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr 3 dnia 14 stycznia 1937 r. (II. P. 97/37) w sprawie niekwalifikowanych przedszkoli.

W związku z zarządzeniem Ministra W. R. i O. P. z dnia 20 lutego 1936 r. (Nr II P. 527/36) w sprawie kwalifikacyj zawodowych wychowawczyń przedszkoli (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 1, poz. 12[1]) oraz w ślad za pismami z dnia 24 października 1936 r. Nr II P. 7723/36[2]) i z dnia 18 listopada 1936 r. Nr II P. 8501/36 Ministerstwo W. R. i O. P. celem udostępnienia wychowawczyniom przedszkoli składania egzaminu specjalnego w ciągu roku 1937, zarządza, co następuje:

1) Podania niekwalifikowanych wychowawczyń przedszkoli w sprawie przyznania kwalifikacyj zawodowych wniesione do władz szkolnych w terminie do końca grudnia 1936 r., należy traktować w wypadku nieprzyznania interesowanym wspomnianych kwalifikacyj jako podania o dopuszczenie do egzaminu specjalnego. Wspomniane wychowawczynie mogą zatem korzystać, w razie jeśli odpowiadają obowiązującym przepisom, z postanowień powołanego pisma Ministerstwa z dnia 24 października 1936 r. Nr II P. 7723/36 (ustęp pierwszy).

2) Do egzaminu specjalnego w ciągu roku 1937 mogą być dopuszczone również te kandydatki, które w r. 1936 przystępując do wspomnianego egzaminu po raz pierwszy, złożyły go z wynikiem niedostatecznym (egzamin powtórny, zarządzenie z dnia 20 lutego 1936 r. Nr II P. 527/36, § 5 punkt 6, Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 1, poz. 12).

W związku z powyższym należy wychowawczynie przedszkoli, wymienione w punktach 1 i 2 niniejszego pisma, oraz te, które w terminie do końca grudnia 1936 r. wniosły podania o dopuszczenie do egzaminu specjalnego, a będą go zdawały w ciągu roku 1937, dopuścić do dalszego prowadzenia zajęć wychowawczych w przedszkolach do końca roku kalendarzowego 1937.

O powyższym należy zawiadomić interesowanych w jak najkrótszym czasie.

Dyrektor Departamentu: (—) *Dr. M. Pollak.*

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1936 r., str. 129.

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1936 r., str. 714.

Nr I. 1067/37. W związku z tym okólnikiem mają Inspektoraty Szkolne jak najrychlej zawiadomić te niekwalifikowane wychowawczynie przedszkoli, które wniosły przez Inspektorat podania w 1936 r. o przyznanie kwalifikacyj zawodowych, lecz ich nie uzyskały, że mogą zgłosić się do składania egzaminu specjalnego w ciągu 1937 r. i że mogą prowadzić zajęcia wychowawcze w przedszkolach do końca roku kalendarzowego 1937.

Naczelnik Wydziału: (—) *R. Koestlich.*

7.

Nadawanie prywatnym szkołom powszechnym uprawnień publicznych szkół powszechnych.

Rozporządzenie Min. W. R. i O. P. z dnia 1o grudnia 1936 r. (Nr II. P. 9377/36).

(*Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 11, poz. 214*).

Na podstawie art. 8 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych (Dz. U. R. P. Nr 33, poz. 343) zarządzam, co następuje:

§ 1. Uprawnienia publicznych szkół powszechnych mogą być nadane:

a) prywatnym szkołom powszechnym zorganizowanym na wzór publicznych szkół powszechnych,

b) prywatnym szkołom powszechnym niezorganizowanym na wzór publicznych szkół powszechnych, a uznanym przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za eksperymentalne.

§ 2. Nadanie uprawnień prywatnej szkole powszechnej może nastąpić, jeżeli:

a) osiąga wyniki nauczania, uznane przez władze szkolne za dorównujące wynikom, osiąganym w publicznych szkołach powszechnych odpowiedniego stopnia,

b) osiąga w pracy wychowawczej poziom, uznany przez władze szkolne za dorównujący poziomowi, osiąganemu w publicznych szkołach powszechnych w szczególności w zakresie wychowania młodzieży odpowiadającego potrzebom Państwa,

c) posiada kierownika oraz większość takich nauczycieli, którzy zarówno liczbą godzin, jak i pracą związani są przede wszystkim z tą szkołą,

d) posiada odpowiednie dla swej liczebności i organizacji pomieszczenie, urządzenie oraz należyte zaopatrzenie w środki i pomoce naukowe,

e) odpowiada potrzebom państwowym na danym terenie.

§ 3. Uprawnienia publicznych szkół powszechnych nadaje prywatnej szkole powszechnej:

a) gdy chodzi o szkoły, wymienione w § 1 pkt. a — kurator okręgu szkolnego na wniosek właściwego inspektora szkolnego,

b) gdy chodzi o szkoły, wymienione w § 1 pkt. b — Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na wniosek kuratora właściwego okręgu szkolnego.

§ 4. Nadanie uprawnień powoduje uznanie, iż wydawane przez daną szkołę powszechną własnym uczniom świadectwa z poszczególnych klas jak również świadectwa ukończenia szkoły są równoznaczne z odpowiednimi świadectwami publicznych szkół powszechnych tego samego stopnia, przy czym uczniowie otrzymują świadectwa ukończenia na tych samych warunkach jak w publicznych szkołach powszechnych.

§ 5. Nadanie uprawnień ważne jest do odwołania.

Nadane uprawnienia mogą być odwołane przez władzę, która je nadała, gdy stwierdzi, że szkoła przestała spełniać którykolwiek z warunków przewidzianych w § 2 niniejszego rozporządzenia lub narusza inne obowiązujące ją przepisy.

§ 6. Prywatna szkoła powszechna z uprawnieniami publicznych szkół powszechnych winna na świadectwach szkolnych umieszczać klauzulę: „Zarządzeniem z dnia . . . . Nr . . . . Minister W. R. i O. P. (albo też: Kurator Okręgu Szkolnego . . . .) nadał prywatnej szkole powszechnej . . . . (nazwa) uprawnienia publicznych szkół powszechnych . . . . (stopień szkoły) stopnia".

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1937 r.

Równocześnie tracą moc wszelkie przepisy, wydane w sprawach unormowanych niniejszym rozporządzeniem.

Minister W. R. i O. P. (—) *W. Świętosławski.*

8.

Nadawanie prywatnym gimnazjom ogólnokształcącym uprawnień gimnazjów państwowych.

Rozporządzenie Min. W. R. i O. P. z dnia 4 grudnia 1936 r. (Nr II. S. 8391/36).

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 11, poz. 215).

Na podstawie art. 8 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych (Dz. U. R. P. Nr 33, poz. 343) zarządzam, co następuje:

§ 1. Uprawnienia państwowych gimnazjów ogólno-kształcących, przewidzianych w art. 20 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389), mogą być nadane:

a) gimnazjom prywatnym, zorganizowanym na wzór gimnazjów państwowych,

b) gimnazjom prywatnym, niezorganizowanym na wzór gimnazjów państwowych, a uznanym przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za eksperymentalne.

§ 2. Nadanie uprawnień gimnazjum prywatnemu może nastąpić, jeżeli:

a) osiąga wyniki nauczania, uznane przez władze szkolne za dorównujące wynikom, osiąganym w gimnazjach państwowych,

b) osiąga w pracy wychowawczej poziom, uznany przez władze szkolne za dorównujący poziomowi, osiąganemu w gimnazjach państwowych, w szczególności w zakresie wychowania młodzieży, odpowiadającego potrzebom Państwa,

c) posiada dyrektora oraz większość takich nauczycieli, którzy zarówno liczbą godzin jak i pracą związani są przede wszystkim z tą szkołą,

d) posiada odpowiednie dla swej liczebności i organizacji pracy pomieszczenie, urządzenie oraz należyte zaopatrzenie w środki i pomoce naukowe,

e) odpowiada potrzebom państwowym na danym terenie.

§ 3. Uprawnienia gimnazjów państwowych nadaje gimnazjum prywatnemu Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na wniosek kuratora właściwego okręgu szkolnego.

§ 4. Nadanie uprawnień powoduje uznanie, iż wydane przez dane

gimnazjum własnym uczniom świadectwa z poszczególnych klas lub świadectwa ukończenia są równoznaczne z odpowiednimi świadectwami gimnazjów państwowych, przy czym uczniowie otrzymują świadectwa ukończenia na tych samych warunkach jak w gimnazjach państwowych.

§ **5.** Nadanie uprawnień ważne jest do odwołania.

Nadane uprawnienia mogą być odwołane, gdy władze szkolne stwierdzą, że gimnazjum przestało spełniać którykolwiek z warunków, przewidzianych w § *2* niniejszego rozporządzenia lub narusza inne obowiązujące je przepisy.

§ **6.** Gimnazjum prywatne z uprawnieniami gimnazjów państwowych na świadectwach szkolnych umieszcza klauzulę: „Zarządzeniem z dnia . . . . Nr . . . Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego nadał gimnazjum prywatnemu . . . . . . (nazwa) uprawnienia państwowych gimnazjów ogólno-kształcących.

§ **7.** Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1937 r.

Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 1 maja 1929 r. w sprawie nadawania prywatnym szkołom średnim ogólno-kształcącym i seminariom nauczycielskim praw szkół państwowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 6, poz. 75[1]) zachowuje moc obowiązującą w stosunku do klas ósmych gimnazjów dawnego typu oraz w stosunku do klasy pierwszej nowoorganizowanych liceów ogólno-kształcących.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Swiętosławski.*

9.

Nauczanie fizyki w klasie IV gimnazjum według nowego ustroju.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr 2 z dnia 11 stycznia 1937 r. (II. Pr. 216/37).

Ze względu na trudności, nasuwające się przy wykonaniu nowego programu fizyki w klasie IV gimnazjum, ustalam następujące wskazania.

A. Rozkład czasu.

Materiał nauczania powinien być rozłożony najwyżej na 32 tygodnie (reszta czasu pozostaje na powtórzenia ogólniejsze i przypadki nieprze-

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1929 r., str. 351.

widziane, powodujące stratę lekcyj). W tym czasie musi być opracowany cały materiał nauczania, rozłożony na trzy główne działy. Rozporządzalne godziny zaleca się podzielić pomiędzy te trzy działy w sposób następujący:

a) nauka o siłach, pracy i ruchu — 44 godz. (czyli 11 tyg. pracy);

b) o prądzie elektrycznym — 64 godz. (czyli 16 tyg. pracy);

c) o świetle — 20 godz. (czyli 5 tyg. pracy).

W tych ramach należy rozplanować pracę szczegółowiej, licząc się z koniecznością równomiernego ujmowania poszczególnych fragmentów programu, oraz warunkami miejscowymi (zaopatrzenie pracowni itp).

B. Ćwiczenia uczniowskie w klasie IV.

1. *Wskazania ogólne.*

Obszerny materiał nauczania w klasie IV zmusza do bardzo oględnego rozporządzania czasem. W granicach, ustalonych dla poszczególnych działów, musi się mieścić opracowanie zasadniczych zagadnień wraz z ugruntowaniem nabytych wiadomości i kontrolą postępów uczniów. Jakkolwiek opracowanie nowego materiału winno się odbywać w miarę możności drogą laboratoryjną, ćwiczenia uczniowskie, których wykonanie wymaga dłuższego czasu (1 godzina do 2 godzin), należy stosować z umiarem i — wobec braku czasu — zastępować mniej konieczne przez demonstracje nauczyciela. Wykaz poniższy obejmuje najważniejsze tematy dłuższych ćwiczeń uczniowskich; w przeciętnych warunkach nauczania wszystkie te ćwiczenia powinny być wykonane przez uczniów tzw. równym frontem. W gimnazjach, w których warunki nauczania są korzystniejsze, liczbę ćwiczeń tego typu można powiększyć, nigdy jednak nie powinno się to dziać kosztem gruntowności pracy i wartości jej wyników.

Oprócz ćwiczeń, podanych w spisie, uczniowie będą oczywiście wykonywali krótsze doświadczenia i proste pomiary, które również mogą być zaliczone do ćwiczeń (w obszerniejszym znaczeniu tego słowa).

Zwraca się przy tym uwagę, że program nauki w gimnazjum nie usztywnia bezwzględnie charakteru lekcyj ćwiczeniowych, mówiąc wyraźnie na str. 295, że „na lekcjach tych nauczyciel może, w miarę potrzeby, poza ćwiczeniami i ich bezpośrednim omówieniem, wprowadzać tematy ogólniejsze i rozpatrywać je" z ćwiczącą się grupą. W związku z tym nauczyciel może zużytkować niekiedy na takie rozważania, a także na doświadczenia pokazowe, nawet całą godzinę „ćwiczeniową", jeżeli to jest uzasadnione bądź trudnościami w wyczerpaniu materiału, bądź brakiem w urządzeniach laboratoryjnych.

2. *Wykaz najważniejszych ćwiczeń uczniowskich.*

Część I. O siłach, pracy i ruchu.

1. Cechowanie dynamometru. 2. Składanie i rozkładanie sił. 3. Dźwignia dwustronna i jednostronna. 4. Bloki: nieruchomy i ruchomy. Wielokrążek (kluba). 5. Równia pochyła. 6. Równość pracy na maszynach prostych. 7. Tarcie. 8. Spadanie ciał (zależność drogi od czasu). 9. Rzuty (poziomy i ukośny). 10. Mechaniczny równoważnik ciepła. 11. Ruch wahadłowy i inne ruchy drgające. 12. Rezonans (mechaniczny i akustyczny).

Część II. O prądzie elektrycznym.

13. Ćwiczenia wstępne z prądem (objawy cieplne, magnetyczne, chemiczne). 14. Zjawiska elektrochemiczne (elektroliza) — jakościowo. 15. Woltametr miedziowy (ilościowo). 16. Cieplne objawy prądu: pomiar pracy prądu. 17. Zależność natężenia prądu od napięcia (opór elektr.). 18. Zależność oporu od długości, przekroju poprzecznego i rodzaju przewodnika. 19. Łączenie ogniw i przewodów. 20. Ćwiczenia wstępne z elektromagnesem i magnesem. 21. Instalacja dzwonkowa (ćwiczenie montażowe). 22. Zasadnicze doświadczenia na wzbudzanie prądów indukcyjnych.

Część III. O świetle.

23. Odbicie światła (zwierciadło płaskie). 24. Załamanie światła. 25. Soczewki. 26. Przyrządy optyczne (zestawienie lunety i mikroskopu).

C. Sposób użycia podręczników dla klasy IV.

Wyczerpanie materiału nauczania w klasie IV może być w dużym stopniu utrudnione przez niewłaściwe posługiwanie się podręcznikiem, a zwłaszcza przez zbyt niewolnicze trzymanie się tekstu, bez uwzględnienia tej okoliczności, że nie wszystkie ustępy są przeznaczone do opracowania w klasie, że niektóre można włączyć do zakresu domowej lektury ucznia, że liczne ćwiczenia i zastosowania techniczne są podane do wyboru itd.

W szczególności należy pamiętać, że nie wszystkie doświadczenia, które mogłyby być stosowane jako ćwiczenia uczniowskie (nawet gdy podręcznik wyraźnie je tak oznacza), muszą być przerabiane w tej formie. Przy wyborze w tym względzie należy się kierować wykazem, podanym powyżej w dziale B.

Ćwiczenia, opisane w podręcznikach, a nie wymienione w tym wy-

kazie, mogą wystąpić m. in. jako demonstracje nauczyciela. Jeżeli podręcznik podaje kilka doświadczeń (pokazów, lub ćwiczeń) na dany temat, nauczyciel wybiera te, które w danych warunkach uważa za najbardziej odpowiednie.

Zastosowania podane w programie jako obowiązujące bez wyboru:

a) zasada unoszenia się latawca i samolotu; b) silniki parowe i spaleninowe; c) instalacja oświetleniowa; d) zasada mikrofonu i telefonu; e) detektor kryształkowy; f) własności optyczne oka; okulary — powinny być opracowane na lekcjach; pozostałe zastosowania, podane jako obowiązujące bez wyboru, nadają się do samodzielnego opracowania przez uczniów przy pomocy podręcznika (w domu), przy czym będzie niezbędne sprawdzanie przez nauczyciela na lekcji nabytych przez uczniów wiadomości, oraz pożądane w miarę możności uzupełnianie tych wiadomości, również na lekcji.

W zasadzie należy opracowywać tak samo (tj. przy pomocy podręcznika w domu itd.) wybrane tematy zpośród „przykładów zastosowań do wyboru". Jednakże przy wielkim braku czasu liczbę tych zastosowań (wybranych) można bardzo znacznie ograniczyć.

Oprócz tekstu, odpowiadającego ściśle programowi, podręczniki zawierają również pewne miejsca, wykraczające poza program a zamieszczone dla warunków szczególnie korzystnych, kiedy byłoby możliwe pewne rozszerzenie treści i podniesienie poziomu, lub też przeznaczone dla uczniów, wyjątkowo interesujących się fizyką. Tematy te w nauczaniu zbiorowym można oczywiście pomijać.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Świętosławski.*

10.

Opłaty szkolne w państwowych szkołach średnich ogólnokształcących, państwowych zakładach kształcenia nauczycieli oraz przy egzaminach nauczycieli szkół powszechnych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr 1 z dnia 8 stycznia 1937 r. (I. R 10925/36) w sprawie zmiany niektórych postanowień okólnika Nr 85 z dnia 14 czerwca 1934 r. (I. R. 4547/34).

Z mocą obowiązującą od drugiego półrocza roku szkolnego 1936/37 obniżam o zł 20 roczną taksę administracyjną, pobieraną od uczniów państwowych szkół średnich ogólno-kształcących i klas gimnazjalnych, utworzonych przy państwowych zakładach kształcenia nauczycieli.

W związku z powyższym punkt 9 okólnika Nr 85 z dnia 14 czerwca

1934 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 6—7 z dnia 31 lipca 1934 r., poz. 96[1]) otrzymuje brzmienie następujące:

„Taksa administracyjna roczna . . . . 200 zł
dla uczniów wstępujących po raz pierwszy do państwowej szkoły średniej . . . . 203 zł".

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Świętosławski.*

11.

Statut i regulamin państwowych wyższych kursów nauczycielskich.

Organizacja Państwowych Wyższych Kursów Nauczycielskich.

Zarządzenie Min. W. R. i O. P. z dnia 28 listopada 1936 r. (Nr II. P. 7336/36).

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 11, poz. 220).

§ **1.** W zarządzeniu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecena Publicznego z dnia 1 lipca 1928 r. o organizacji Państwowych Wyższych Kursów Nauczycielskich, zawierającym Statut Państwowych Wyższych Kursów Nauczycielskich (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 9, poz. 153[2]) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 6 otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 6. Wyższy Kurs Nauczycielski może obejmować następujące grupy naukowe przedmiotów:

I — humanistyczną,

II — geograficzno - przyrodniczą,

III — matematyczno - przyrodniczą,

IV — zajęć praktycznych i rysunku lub robót kobiecych i gospodarstwa domowego,

V — śpiewu i wychowania fizycznego.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może w razie potrzeby zarządzić inny podział przedmiotów na grupy naukowe".

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 308.

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1928 r., str. 542.

2) § 14 otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 14. Po złożeniu z pomyślnym wynikiem egzaminu końcowego słuchacze otrzymują świadectwa z ukończenia Wyższego Kursu Nauczycielskiego. Świadectwo to daje przy równych warunkach pierwszeństwo w ubieganiu się o wszelkie stanowiska w szkolnictwie powszechnym oraz dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych prawo do odpowiedniego uposażenia, określonego w ustawie uposażeniowej pod warunkami tam wymienionymi".

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister W. R. i O. P.: ( ) *W. Świętosławski.*

Regulamin Państwowych Wyższych Kursów Nauczycielskich.

Postanowienie Min. W. R. i O. P. z dnia 28 listopada 1936 r. (Nr II. P. 7336/36).

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 11, poz. 221).

Na podstawie § 17 zarządzenia z dnia 1 lipca 1928 r. Nr I-5341/28 o organizacji Państwowych Wyższych Kursów Nauczycielskich (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 9, poz. 153) zarządzam, co następuje:

§ 1. W Regulaminie Państwowych Wyższych Kursów Nauczycielskich, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa W. R. i O. P. z r. 1928 Nr 9, poz. 154, wprowadza się następujące zmiany:

1. W § 6 punkty III i IV otrzymują brzmienie:

„III — Matematyczno - przyrodnicza.

IV — Zajęć praktycznych i rysunku, względnie gospodarstwa domowego, obejmująca: rysunek, zajęcia praktyczne, roboty kobiece i gospodarstwo domowe w następujących połączeniach:

a) rysunek i zajęcia praktyczne,

b) roboty kobiece i gospodarstwo domowe.

O ile na grupę IV lit. a) — rysunek i zajęcia praktyczne — zostanie przyjęta dostateczna liczba nauczycielek, przewiduje się możność za każdorazową zgodą Ministerstwa wprowadzenia dla nauczycielek nauki robót kobiecych zamiast trudniejszych działów robót drzewnych i metalowych".

2. W § 9 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie następujące:

„Egzamin wstępny rozpoczyna się najwcześniej 20 czerwca”.

3. § 11 otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 11. Zajęcia na Wyższych Kursach Nauczycielskich rozpoczynają się najpóźniej 5 września, kończą się zaś najwcześniej 15 czerwca. Ferie świąteczne w ciągu roku szkolnego może kuratorium przedłużyć ogółem o 5 (pięć) dni w stosunku do czasu trwania ferii w szkołach średnich ogólno-kształcących. Dokładne terminy zajęć na Wyższych Kursach Nauczycielskich wyznacza kuratorium”.

4. § 15 otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 15. Egzaminy końcowe słuchaczy odbywają się w czerwcu każdego roku, nie wcześniej niż po 15 czerwca. Dokładne terminy oznacza kuratorium i zawiadamia o nich Ministerstwo co najmniej na miesiąc naprzód”.

5. W § 19 ustęp trzeci otrzymuje następujące brzmienie:

„Zamiast tematów egzamiu piśmiennego z jednego z przedmiotów programowych działu B grupy geograficzno-przyrodniczej, rysunku i zajęć praktycznych, robót kobiecych i gospodarstwa domowego, z nauki o przyrodzie w grupie matematyczno-przyrodniczej dyrektor (kierownik) może przesłać kuratorium wnioski w sprawie tematów egzaminu praktycznego, który zastąpi w tym przedmiocie egzamin piśmienny”.

6. W § 20 ustęp drugi otrzymuje brzmienie następujące:

„Czas trwania egzaminu piśmiennego dla przedmiotów grupy humanistycznej i czas trwania egzaminu praktycznego z wyjątkiem egzaminu z zajęć praktycznych i robót kobiecych wynosi 5 godzin, dla przedmiotów innych grup i wypracowania z działu A 3 godziny. Pauz urządzać nie wolno. Egzamin praktyczny z zajęć praktycznych i robót kobiecych może trwać do 8 godzin z przerwą po pierwszych 4 godzinach”.

7. W § 22 ustęp końcowy otrzymuje brzmienie następujące:

„O ile z geografii, przyrody, rysunku, zajęć praktycznych, robót kobiecych lub gospodarstwa domowego odbył się egzamin piśmienny, należy przy egzaminie ustnym sprawdzić, czy słuchacz poza teorią opanował także laboratoryjną, względnie praktyczną stronę odnośnego przedmiotu”.

8. W § 27 ustęp drugi otrzymuje brzmienie następujące:

„Na świadectwie uwidocznia się stopnie z przedmiotów, wymienio-

nych w programie Wyższego Kursu Nauczycielskiego. W grupie humanistycznej wyszczególnia się przy tym oddzielnie stopień z języka i oddzielnie z literatury, w grupie geograficzno-przyrodniczej i matematyczno-przyrodniczej oddzielnie z przyrody martwej i oddzielnie z biologii. Ponadto w dziale B wpisuje się poszczególne stopnie z metodyki przedmiotów odnośnej grupy".

9. W § 29 wprowadza się po ustępie trzecim następujący nowy ustęp:

„Zatrudnieni za zgodą władz szkolnych nauczyciele prywatnych Wyższych Kursów Nauczycielskich, organizowanych w porozumieniu z władzami szkolnymi dla nauczycieli nie urlopowanych, mogą wchodzić w charakterze egzaminatorów w skład Państwowej Komisji Egzaminacyjnej powołanej do przeprowadzenia egzaminu z uczestnikami tych kursów".

10. Na końcu § 29 dodaje się nowy ustęp w brzmieniu:

„Uczestnicy prywatnych Wyższych Kursów Nauczycielskich, organizowanych w porozumieniu z władzami szkolnymi dla nauczycieli nie urlopowanych mogą — niezależnie od swego miejsca służbowego — zdawać egzamin przed państwową komisją egzaminacyjną właściwą dla danego prywatnego Wyższego Kursu Nauczycielskiego".

11. W § 30 dodaje się ustęp drugi w brzmieniu następującym:

„Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może z ważnych względów wyznaczyć egzamin dla eksternów w innym terminie".

12. W § 35 ustęp drugi otrzymuje brzmienie następujące:

„O ile z geografii, przyrody, zajęć praktycznych, robót kobiecych, rysunku lub gospodarstwa domowego odbył się egzamin piśmienny, należy przy egzaminie ustnym sprawdzić, czy kandydat poza teorią opanował także i laboratoryjną, względnie praktyczną stronę odnośnego przedmiotu".

13. § 42 otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 42. Przy egzaminach dla eksternów z programu Wyższych Kursów Nauczycielskich dopuszczalne są — poza wymienionymi w § 6 Regulaminu — następujące połączenia wszystkich przedmiotów działu B.

Religia — z językiem polskim lub historią.

Język polski — z religią lub każdym z przedmiotów grupy IV albo V.

Język inny niż polski — z zajęciami praktycznymi.

Historia — z religią lub z geografią lub z zajęciami praktycznymi.

Przyrodoznawstwo — z każdym z przedmiotów grupy IV albo V.

Geografia — z historią lub z matematyką lub z zajęciami praktycznymi.

Matematyka — z geografią lub z każdym z przedmiotów grupy IV albo V.

Rysunek — z językiem polskim lub z przyrodoznawstwem lub z matematyką.

Zajęcia praktyczne — z każdym z przedmiotów z wyjątkiem religii.

Roboty kobiece — z językiem polskim lub z matematyką lub z przyrodoznawstwem lub z zajęciami praktycznymi.

Śpiew — z językiem polskim lub z matematyką lub z przyrodoznawstwem lub z zajęciami praktycznymi.

Wychowanie fizyczne — z językiem polskim lub z matematyką lub z przyrodoznawstwem lub z zajęciami praktycznymi".

14. W § 46 ustęp końcowy otrzymuje brzmienie następujące:

„Nadto z geografii, przyrody, rysunku, zajęć praktycznych, robót kobiecych i gospodarstwa domowego odbywa się jeszcze egzamin praktyczny".

§ 2. Postanowienie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie traci moc obowiązującą postanowienie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 1 lipca 1933 r. Nr II P-6029/33 w sprawie Regulaminu Państwowych Wyższych Kursów Nauczycielskich (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 10, poz. 146).

Minister W. R. i O. P. (—) *W. Świętosławski.*

12.

Opłaty szkolne w szkołach zawodowych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr 4 z dnia 13 stycznia 1937 r. (I. R. 10926/36).

Z mocą obowiązującą od drugiego półrocza roku szkolnego 1936/37 zarządzam pobieranie w państwowych szkołach, seminariach i na kursach zawodowych następujących opłat szkolnych.

I. Taksę za egzamin wstępny uiszczają wszyscy kandydaci przystępujący do tego egzaminu:

a) na kurs pierwszy w szkołach technicznych, średnich technicznych kolejowych, w szkołach i liceach handlowych oraz w średnich szkołach rolniczych i ogrodniczych jak również w liceach rolniczych . . zł 5

b) w szkołach rzemieślniczo-przemysłowych (męskich i żeńskich), w szkołach mistrzowskich, w szkołach rękodzielniczych i gospodarczych żeńskich, seminariach zawodowych żeńskich i w szkołach niższych technicznych kolejowych . . . . . . zł 3

c) we wszystkich gimnazjach zawodowych, zorganizowanych według nowego ustroju . . . . zł 5

II. Taksę za badania psychotechniczne uiszczają wszyscy kandydaci poddawani tym badaniom:

a) w szkołach wymienionych w p. I ust. a i c . . . . . . zł 2

b) w szkołach wymienionych w p. I ust. b . . . . zł 1

III. Taksa za egzamin dla eksternów w zakresie programu średniej szkoły zawodowej oraz w zakresie programu seminarium nauczycielek . . . . zł 60

IV. Taksę wstępną czyli wpisowe uiszczają wszyscy uczniowie nowoprzyjęci do szkoły lub na kurs:

a) we wszystkich szkołach oraz na kursach z wyjątkiem kursów wędrownych, kursów korespondencyjnych i szkół przysposobienia rolniczego . . . . zł 10

b) w szkołach przysposobienia rolniczego . . . . zł 5

V. Taksa za egzamin końcowy we wszystkich szkołach i kursach . . . . zł 10

VI. Taksa za świadectwa:

a) za świadectwo ukończenia szkoły lub kursu . . . . . zł 5

U w a g a: Świadectwa (wykazy postępów) roczne, półroczne, względnie semestralne wydaje się bezpłatnie.

b) za świadectwa, wydawane eksternom ze złożenia egzaminu zł 5

c) za duplikaty świadectw ukończenia szkoły lub kursu . . zł 10

d) za duplikaty świadectw (wykaz postępów) rocznych, półrocznych, względnie semestralnych . . . . zł 12

e) za duplikaty świadectw, wydawanych eksternom . . . zł 10

VII. Taksa administracyjna.

A. W szkołach.

a) technicznych:

1) na wydziałach mechanicznych, mechanicznych kolejowych, elektrycznych, elektromechanicznych, mechaniczno- elektrycznych, lotniczych, samochodowych, młynarskich, włókienniczych, górniczych, hutniczych, przemysłowo-leśnych, chemicznych, ceramicznych, piwowarskich . . . . rocznie zł 170

2) na wydziałach budowlanych, drogowych, drogowo-budowlanych, drogowo-wodnych, mierniczych, melioracyjnych, miernictwa kopalnianego, eksploatacyjnych kolejowych . . . . rocznie zł 130

b) ogrodniczych średnich . . . . rocznie zł 170

c) ogrodnictwa w Poznaniu i w Państw. Wyższej Szkole Gospodarstwa Wiejskiego w Cieszynie oraz w liceach rolniczych . . . . rocznie zł 200

d) rolniczych średnich . . . . rocznie zł 80

e) kolejowych niższych . . . . rocznie zł 80

f) rzemieślniczo - przemysłowych męskich, rękodzielniczych i gospodarczych żeńskich oraz w szkołach niższych reorganizowanych według nowego ustroju z wyłączeniem szkół niższych rolniczych . . . . rocznie zł 80

g) seminariach zawodowych żeńskich . . . . . rocznie zł 90

h) rzemiosł budowlanych, koszykarskich i szewckich . . . . rocznie zł 40

i) w liceach i szkołach handlowych . . . . . rocznie zł 130

j) mistrzów mechaników, mistrzów budowlanych, drogowych i melioracyjnych, oraz na kursie majstrów i podmajstrzych młynarskich w Bydgoszczy . . . . rocznie zł 100

k) w szkole wiertniczej w Borysławiu . . . . . rocznie zł 130

l) we wszystkich gimnazjach zawodowych, zorganizowanych według nowego ustroju . . . . rocznie zł 170

ł) w szkołach przysposobienia w gospodarstwie rodzinnym I stopnia . . . . rocznie zł 30

m) w szkołach przysposobienia w gospodarstwie rodzinnym II stopnia . . . . rocznie zł 90

n) w szkołach przysposobienia kupieckiego I stopnia rocznie zł 90

o) w szkołach przysposobienia kupieckiego II stopnia oraz w szkołach przysposobienia administracyjno-handlowego . . . . rocznie zł 170

B. Na kursach.

a) radiotechnicznych, ogrodnictwa w Poznaniu i Wilnie . . . . rocznie zł 130

b) nadzorców drogowych i melioracyjnych za cały kurs . . . . jednorazowo zł 30

c) gorzelniczych za cały kurs . . . . jednorazowo zł 20

d) praktyki ogrodniczej w Zaleszczykach . . jednorazowo zł 20

e) półrocznych dla elektromonterów, dla maszynistów i palaczy za cały kurs . . . . jednorazowo zł 30

f) rocznych elektromonterów i dla pracowników przemysłu metalowego . . . . rocznie zł 60

g) kilimkarstwa, płatne z góry . . . . miesięcznie zł 12

h) rysunków zawodowych dla rzemieślników przemysłu metalowego, budowlanego i drzewnego, płatne z góry . . . . miesięcznie zł 3

i) rysunku odręcznego, płatne z góry . . . . miesięcznie zł 3

j) snycerstwa i rzeźbiarstwa dla rzemieślników przemysłu drzewnego, kamieniarskiego i sztukatorskiego, płatne z góry . . . . miesięcznie zł 3

k) rękodzielniczych, gospodarczych i handlowych, zorganizowanych przy szkołach średnich zawodowych i żeńskich seminariach zawodowych, płatne z góry . miesięcznie zł 5

l) rękodzielniczych i gospodarczych, zorganizowanych przy niższych szkołach zawodowych z wyłączeniem szkół niższych rolniczych, płatne z góry . . miesięcznie zł 3

m) trykotarstwa maszynowego i haftu maszynowego, płatne z góry . . . . miesięcznie zł 5

n) wieczornych kroju i szycia, zorganizowanych przy państwowych szkołach i seminariach zawodowych żeńskich z wyłączeniem szkół niższych rolniczych żeńskich, płatne z góry . . . . miesięcznie zł 5

o) korespondencyjnych — od przedmiotu, płatne z góry . . . . półrocznie zł 5

p) wędrownych, prowadzonych przez państwowe szkoły zawodowe żeńskie z wyłączeniem szkół niższych rolniczych żeńskich, płatne z góry . . . . . . miesięcznie zł 2

VIII. Uczniowie wydziału elektromonterskiego Państwowej Szkoły Rzemieślniczo-Przemysłowej w Poznaniu, przebywający na obowiązkowej praktyce pozaszkolnej, opłacają taksę w wysokości zł 15 półrocznie. Taksa ta pobierana jest jako opłata za korzystanie przez uczniów w czasie praktyki z normalnie przysługujących im uprawnień w szkole (za korzystanie z opieki lekarskiej, dentystycznej, repetycyj itp.).

IX. Taksy, wpłacane przez uczniów szkół i słuchaczów kursów oraz eksternów, zwrotowi nie podlegają.

Wyjątkowo może być zwrócona taksa, wymieniona w punkcie III, w tym wypadku, gdy ekstern z powodu zasłabnięcia lub choroby powstałej po wpłaceniu taksy, co winno być stwierdzone świadectwem lekarskim, egzaminowi poddawać się nie może, względnie po wpłaceniu taksy do egzaminu dopuszczony nie zostanie. Zwrotu tego dokonywują dyrekcje szkół we własnym zakresie działania.

X. a) Prócz taks, wymienionych po VI c) d) i e), zainteresowani uiszczają opłatę stemplową znaczkami w wysokości przewidzianej w przepisach o opłatach stemplowych. Dyrekcje otrzymane znaczki naklejają na wydanym duplikacie i kasują.

b) Taksy, wymienione w punktach I, II i III wzięte łącznie, rozdzielają dyrekcje szkół pomiędzy egzaminatorów oraz prowadzących badania psychotechniczne, jako wynagrodzenie za udział w egzaminach; sumy uzyskane od uczniów (eksternów) z tego tytułu powinny być podawane w liście wypłat wynagrodzeń egzaminatorów.

c) Dochód z taks, wymienionych w punktach IV, V, VI, VII i VIII, dyrekcje szkół zatrzymują do swojej dyspozycji na pokrycie wydatków, przewidzianych w zatwierdzonych przez kuratorium okręgu szkolnego rocznych planach finansowo gospodarczych.

Dyrekcje szkół, których zatwierdzone plany przewidują dochody większe od zatwierdzonych wydatków, przelewają nadwyżki za pośrednictwem P. K. O. na właściwe konta izb skarbowych, względnie na konta kas urzędów skarbowych na rachunek funduszu specjalnego kuratorium okręgu szkolnego pod nazwą „Taksa administracyjna".

Dyrekcje szkół, których zatwierdzone plany przewidują dochody mniejsze od zatwierdzonych wydatków, otrzymują z kuratorium okręgu szkolnego brakujące sumy w formie dotacyj.

d) Sposób pobierania, przechowywania i księgowania sum, otrzymy-

wanych z powyższych taks, normują przepisy rachunkowo kasowe, wydane przez Ministerstwo W. R. i O. P.

XI. Do uiszczenia taks obowiązani są zasadniczo wszyscy uczniowie.

XII. a) Taksy, wymienione w punktach I, II, III i V, winny być wpłacone przed przystąpieniem do egzaminu. Taksa, wymieniona w punkcie IV, winna być uiszczona po przyjęciu ucznia do szkoły lub na kurs, nie później jednak niż w ciągu 3-ch tygodni od daty przyjęcia do szkoły oraz nie później niż w ciągu tygodnia od daty przyjęcia na kurs. Taksy, wymienione w punkcie VI, winny być uiszczone przed wydaniem świadectwa, względnie duplikatu. Taksy administracyjne, wymienione w punkcie VII B., poz. b), c), d) i e) winny być uiszczone przed przyjęciem na kurs.

b) Taksy administracyjne, wymienione w punkcie VII A. oraz p. VII B., poz. a) i f), powinny być wpłacane w dwóch równych ratach półrocznych z początkiem danego półrocza, jednak najpóźniej do dnia 20 listopada za I półrocze i do dnia 20 kwietnia za II półrocze.

c) Od uczniów, którzy przed ostatecznym terminem płatności taksy występują ze szkoły, można nie żądać opłacenia taksy.

XIII. a) Dzieci czynnych funkcjonariuszów państwowych i wojskowych zawodowych, pobierających uposażenie służbowe lub wynagrodzenie ze Skarbu Państwa, oraz dzieci czynnych funkcjonariuszów przedsiębiorstw państwowych „Polskie Koleje Państwowe" i „Polska Poczta, Telegraf i Telefon", o ile wykazują postępy w naukach dostateczne i sprawowanie dobre, z zastrzeżeniem, że rodzice ich nie posiadają znaczniejszego majątku, opłacają 30% normalnej taksy administracyjnej, wskazanej w punkcie VII A.

b) Dzieci rodziców niezamożnych, o ile wykazują postępy w naukach dostateczne i sprawowanie dobre, mogą korzystać z częściowego lub całkowitego zwolnienia od taksy administracyjnej; w wyjątkowych wypadkach również i dzieci czynnych funkcjonarjuszów państwowych i wojskowych zawodowych oraz dzieci czynnych funkcjonariuszów przedsiębiorstw państwowych „Polskie Koleje Państwowe" i „Polska Poczta, Telegraf i Telefon" mogą korzystać z częściowego lub całkowitego zwolnienia od zniżonej do 30% taksy (punkt XIII, poz. a). Zwolnienia takie muszą jednak mieścić się w granicach normy dozwolonej.

Całkowite zwolnienia od taksy administracyjnej należy stosować w pierwszym rzędzie w odniesieniu do dzieci niezamożnych inwalidów wojennych oraz niezamożnych kawalerów orderu „Virtuti Militari" i odznaczonych Krzyżem lub Medalem Niepodległości.

W gimnazjach zawodowych, otwieranych na podstawie ustawy o ustroju szkolnictwa z dnia 11 marca 1932 r., częściowe lub całkowite zwolnienia od taksy administracyjnej, oprócz wypadków przewidzianych w ustępie drugim, należy stosować szczególnie w odniesieniu do dzieci, których rodzice pracują w tych zawodach, do których dane gimnazjum przygotowuje, przy czym oczywiście należy przestrzegać wymagań, dotyczących postępu w nauce i sprawowaniu się, o czym mowa w ustępie pierwszym.

c) Określonych wyżej pod poz. a) i b) zwolnień od opłaty taksy administracyjnej udzielają co półrocze rady pedagogiczne szkół stosownie do stanu majątkowego rodziców — uczniom, którzy pilnością i postępami w nauce na to zasługują. Rady pedagogiczne powinny przy zwolnieniach od taks rozważyć dokładnie warunki, w jakich młodzież poza szkołami pozostaje. Opieka domowa ucznia może odwołać się od decyzji rady pedagogicznej, w wypadku odmówienia zwolnienia, do kuratorium, które rozstrzyga ostatecznie.

d) Radom pedagogicznym przysługuje prawo udzielania zwolnień, przewidzianych w punkcie XIII-b, w wysokości nie przekraczającej 20%, a w gimnazjach zawodowych, szkołach przysposobienia oraz w liceach rolniczych 40% wpływu, jaki osiągnęłaby szkoła, pobierając całkowitą taksę administracyjną, wymienioną w punkcie VII-A, od wszystkich uczniów, zapisanych do szkoły.

e) Gdyby jakieś wyjątkowe względy zmuszały radę pedagogiczną do udzielenia zwolnień na kwotę wyższą, niż wyżej wskazana, winny dyrekcje szkół uzyskać na to zgodę kuratorium okręgu szkolnego, występując z wnioskami w I półroczu do dnia 1 listopada — a w II półroczu do dnia 1 kwietnia (w szkołach rzemiosł budowlanych do dnia 1 lipca i 1 stycznia).

f) Decyzja rady pedagogicznej o udzieleniu zowlnień od taksy administracyjnej następuje do dnia 20 października na skutek podania, wniesionego do dyrekcji szkoły przez rodziców lub opiekę domową ucznia, w terminie najdalej do dnia 20 września. Dyrekcja szkoły może żądać uzupełnienia podania zaświadczeniem o stanie majątkowym.

g) Funkcjonariusze państwowi i wojskowi zawodowi oraz funkcjonariusze przedsiębiorstw państwowych „Polskie Koleje Państwowe" i „Polska Poczta, Telegraf i Telefon" nie składają podań o udzielenie zwolnień, przewidzianych w punkcie XIII a). Dyrekcja szkoły może jednak zażądać od nich w razie wątpliwości przedstawienia świadectwa o stanie majątkowym lub formalnego zaświadczenia, że interesowany jest funkcjonariuszem państwowym, względnie funkcjonariuszem wymienionych przedsiębiorstw państwowych.

h) Uczniowie, którzy uzyskali zwolnienie od taksy w jednym pół-

roczu, korzystają ze zwolnień i w następnym półroczu szkolnym, o ile istnieją warunki, od których zależy zwolnienie.

i) Uczniowie niezwolnieni od taksy obowiązani są wpłacić ją ratami półrocznymi bezzwłocznie po zakomunikowaniu im odnośnych decyzyj rady pedagogicznej najpóźniej jednak do dnia 20 listopada za I półrocze i do dnia 20 kwietnia za II półrocze.

XIV. Od opłat, wymienionych w punktach I, II, III, IV, V, VI, VII-B i VIII nikt zwolnionym być nie może. Wyjątkowo mogą być zwolnione od opłaty, przewidzianej w punkcie VII-B-p, te uczenice kursów wędrownych, które chwilowo same pozostają bez pracy, lub rodzice ich są bezrobotni.

XV. W sprawach, związanych z pobieraniem (egzekwowaniem) taks oraz umarzaniem w wyjątkowych wypadkach nieściągalnych taks, decyduje kuratorium okręgu szkolnego.

XVI. Z chwilą wejścia w życie niniejszego okólnika przestają obowiązywać:

1) zarządzenie z dnia 14 grudnia 1932 r. Nr III HG-4842/32 w sprawie opłaty na kursach wędrownych,

2) zarządzenie z dnia 30 stycznia 1935 r. Nr I R-10334/34 w sprawie zwalniania od opłat na kursach wędrownych,

3) okólnik Nr 79 z dnia 8 września 1935 r. (I R-7206/35) o opłatach szkolnych w szkołach zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 8 z dnia 25 września 1935 r., poz. 160),

4) okólnik Nr 46 z dnia 19 maja 1936 r. (I R-3701/36) o opłatach za egzamin dla eksternów w państwowych szkołach zawodowych,

5) zarządzenie z dnia 26 maja 1936 r. Nr III-TP-463/36 w sprawie taksy dla uczniów, przebywających na praktyce pozaszkolnej,

6) okólnik Nr 111 z dnia 27 października 1936 r. (I R-6207/36) o opłatach w szkołach zawodowych[1]).

Minister W. R. i O. P. (—) *W. Świętosławski.*

---

[1]) Patrz zarządzenie: ad 2) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1935 r., str. 104, ad 3) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1935 r., str. 358, ad 4) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1936 r., str. 265, ad 6) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1936 r., str. 719.

13.

Opłaty szkolne w państwowych konserwatoriach muzycznych i Państwowym Instytucie Sztuki Teatralnej.

Nr III. 28387/36. W okólniku Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Nr 78 z dnia 8 września 1935 r. (IR. 6661/35[1]) o opłatach szkolnych w państwowych konserwatoriach muzycznych i Państwowym Instytucie Sztuki Teatralnej wprowadza się z mocą obowiązującą od drugiego półrocza roku szkolnego 1936/37 następującą zmianę:

Punkt VII wyżej powołanego okólnika otrzymuje brzmienie: „Uczniowie klas instrumentów dętych, kontrabasu i harfy oraz uczniowie klas kompozycji specjalnej 5, 6, 7, 8 i 9 roku nauczania są zwolnieni od opłacania taks, wymienionych w punktach 2 i 3".

Minister W. R. i O. P. (—) *W. Świętosławskt.*

14.

Zabawy taneczne młodzieży szkolnej.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr 129 z dnia 28 grudnia 1936 r. (II. W. 8187/36).

Nr II. 28431/36. I. Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego uważa zasadniczo szkolne zabawy taneczne za godziwą rozrywkę dla młodzieży i za jeden ze środków wychowawczych, oddziaływujących korzystnie pod warunkiem, że muszą być one bardzo starannie przygotowane i nie odbywają się zbyt często.

II. Dążąc do uregulowania sprawy szkolnych zabaw tanecznych i do usunięcia niewłaściwości zdarzających się ustawicznie w tej dziedzinie życia młodzieży szkolnej zarządzam, co następuje:

1. Młodzież szkolna może, zaczynając od IV klasy gimnazjum, brać udział w zabawach tanecznych organizowanych w szkołach. Udział młodzieży szkolnej w zabawach tanecznych organizowanych dla dorosłych w lokalach publicznych jest bezwarunkowo wzbroniony.

2. Opiekę nad szkolnymi zabawami tanecznymi spełniają: dyrektor lub przełożona szkoły, grono nauczycielskie i przedstawiciele koła rodzicielskiego. Odpowiedzialność za należytą organizację szkolnej zabawy tanecznej, którą należy zasadniczo powierzyć samej młodzieży, spoczy-

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1935 r., str. 363.

wa na dyrektorze (przełożonej) szkoły oraz na nauczycielach wyznaczonych jako opiekunach zabawy.

3. Przy organizowaniu szkolnych zabaw tanecznych należy przestrzegać następujących zasad:

a) Organizowanie zabawy tanecznej nie może pociągać za sobą jakiegokolwiek odrywania młodzieży od normalnych zajęć szkolnych.

b) Zabawy mogą się odbywać tylko w przeddzień dni wolnych od zajęć szkolnych.

c) Najwłaściwszą porą szkolnych zabaw tanecznych jest okres karnawałowy. Organizowanie ich w dwóch pierwszych i dwóch ostatnich miesiącach roku szkolnego nie jest wskazane.

d) Szkolne zabawy taneczne powinny być dostępne dla całej starszej młodzieży szkolnej bez względu na stopień zamożności i z tego powodu nie mogą być imprezami dochodowymi.

e) W szkolnych zabawach tanecznych bierze udział tylko młodzież szkolna. W drodze wyjątku mogą być zaproszeni z wiedzą dyrekcji byli wychowankowie szkoły urządzającej zabawę taneczną. Udział rodziców w charakterze opiekunów młodzieży jest bardzo pożądany.

f) Liczba uczestników zabawy tanecznej winna być ograniczona do warunków lokalowych. Należy bezwarunkowo unikać zabaw tłumnych, gdyż utrudniają one opiekę wychowawczą.

g) Młodzież szkolna może brać udział w ciągu jednego roku szkolnego najwyżej w dwóch zabawach tanecznych (tzn. raz w szkole swojej, raz na zaproszenie innej szkoły).

h) Miejscem szkolnych zabaw tanecznych może być tylko lokal szkolny; wynajmowanie lokali na zabawy poza szkołą jest niedozwolone.

i) Obowiązkowym strojem na szkolnych zabawach tanecznych może być jedynie mundurek szkolny, odstępstwa od tej zasady są dozwolone tylko na zabawach harcerskich, Przysposobienia Wojskowego i Straży Przedniej.

j) Celem podtrzymania tradycji tańców narodowych należy je przewidzieć w programie zabawy tanecznej.

k) Przyzwoite zachowanie się, obyczajność w ubraniu, rodzajach tańca i sposobie tańczenia obowiązuje wszystkich obecnych na zabawie.

l) Jeżeli jest organizowany bufet, winien być oparty na jak najprzystępniejszych cenach, aby także niezamożna młodzież mogła z niego korzystać.

m) Używanie alkoholu tak przez młodzież jak i dorosłych jest wy-

kluczone. Palenie tytoniu może być dozwolone tylko starszym (rodzicom, opiekunom) wyłącznie w przeznaczonych na to palarniach.

n) Zabawa taneczna winna się kończyć nie później niż o godzinie 22.

o) Młodzież żeńska powinna mieć zapewnioną podczas powrotu do domu należytą opiekę ludzi poważnych: rodziców, opiekunów, członków koła rodzicielskiego.

4. Szkoły mogą organizować lekcje tańca, pod opieką nauczycieli oraz członków koła rodzicielskiego. Uczęszczanie do prywatnych szkół tańca jest młodzieży szkolnej wzbronione.

5. W średnich szkołach zawodowych wygasającego ustroju, opartych na podbudowie sześciu klas szkoły ogólno-kształcącej, w których dotąd zabawy odbywały się w sposób znacznie odbiegający od zasad wyżej podanych, można zezwolić na urządzanie zabaw według dotychczasowych zwyczajów; należy jednak stopniowo wprowadzać w życie zasady obowiązujące wszystkie szkoły, w każdym razie z chwilą otwarcia pierwszej klasy nowego ustroju postanowienia niniejszego zarządzenia muszą być obowiązujące.

6. Niniejsze zarządzenie nie dotyczy zabaw młodzieży szkolnej nie posiadających charakteru zabaw tanecznych, a organizowanych w ramach przedsięwzięć klasowych, międzyklasowych, zrzeszeniowych i ogólnoszkolnych (jak np. św. Mikołaj, opłatek itp.). Zabawy takie powinny się odbywać w godzinach popołudniowych, nie przekraczając godziny 21-ej.

III. Zarządzenie niniejsze znosi wydane dotychczas zarządzenia w sprawie tanecznych zabaw młodzieży szkolnej.

Dyrekcje (Kierownictwa) szkół poinformują opieki rodzicielskie o treści powyższego zarządzenia i zwrócą im uwagę na konieczność współdziałania w jego wykonaniu.

Minister W. R. i O. R.: (—) *W. Świętosławski.*

Organizacja szkół.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego udzielił zezwolenia

rozporządzeniem z dnia 15 grudnia 1936 r. Nr III. 27042/36 Zarządowi Koła Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet w Kołomyi (ul. Mickiewicza 8) na otwarcie i prowadzenie w Kołomyi przy Prywatnej Szkole Krawiecko-bieliźniarskiej Z. O. P. K. Prywatnego 7-miesięcznego Kursu Gospodarstwa Domowego Z. P. O. K. w Kołomyi, ul. Mickiewicza 8;

rozporządzeniem z dnia 29 grudnia 1936 r. Nr III. 28087/36 p. mgr Emmie Kuźmer w Podwołoczyskach na otwarcie i prowadzenie w Sądowej Wiszni jednorazowego prywatnego kursu handlowego pod nazwą: Półroczny Kurs Handlowy Emmy Kuźmer w Sądowej Wiszni.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego rozporządzeniem z dnia 15 grudnia 1936 r. Nr I. 26161/36 udzielił na podstawie postanowień art. 8 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych (Dz. U. R. P. Nr 33, poz. 343) Prywatnej Szkole Powszechnej SS. Urszulanek w Stanisławowie prawa publicznych szkół powszechnych na rok szkolny 1936/37 z ograniczeniem do uczenic własnego zakładu.

Ruch służbowy.

Kuratorium O. S. Lw.

Pan Minister W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 30 listopada 1936 r. Nr BP. 23415/36 zamianował p. Władysława Filipa Matuszkiewicza, dyrektora Państwowego Seminarium Nauczycielskiego Męskiego w Częstochowie, z dniem 1 grudnia 1936 r. wizytatorem szkół w Kuratorium Okręgu Szkolnego Lwowskiego.

Inspektoraty.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego powierzył p. Tadeuszowi Gączowskiemu, nauczycielowi 7-klasowej szkoły męskiej w Trembowli, czynności instruktora oświaty pozaszkolnej w Inspektoracie Szkolnym w Trembowli (do końca sierpnia 1937 r.).

Szkoły średnie ogólnokształcące, zakłady kształcenia nauczycieli, szkoły zawodowe, powszechne.

Mianowania.

Bochna Mikołaj kierownikiem 7-klasowej szkoly im. J. Słowackiego w Borysławiu (Drohobycz);

Czechowicz Włodzimierz kierownikiem 3-klasowej szkoły w Bratkowcach (Stanisławów);

Dubas Julian kierownikiem 7-klasowej szkoły im. św. Stanisława w Stanisławowie;

Girzejowski Józef kierownikiem 7-klasowej szkoły w Peczeniżynie (Kołomyja); inż. Grzymalski Mieczysław, nauczyciel Pańswowej Szkoły Technicznej we Lwowie, profesorem nadzwyczajnym Politechniki Lwowskiej;

Knotz Emil nauczycielem gimnazjum w Jarosławiu; Kotowicz Stanisław kierownikiem 3-klasowej szkoły w Wygnance Górnej (Czortków);

Obfidowiczowa Anna nauczycielką Państwowej Szkoły Zawodowej Żeńskiej we Lwowie;

Płachecki Klemens kierownikiem 5-klasowej szkoły w Draganówce (Skałat);

Sitko Stanisław kierownikiem 2-klasowej szkoły w Myszkowcach (Kopyczyńce);

Wesołowski Władyslaw nauczycielem gimnazjum kupieckiego w Przemyślu; Wyszyński Włodzimierz kierownikiem 3-klasowej szkoły w Borku Nowym (Rzeszów).

Przeniesieni.

Inż. Abgarowicz Franciszek, nauczyciel Państw. Szkoły Mleczarskiej w Rzeszowie, do Szkoły Pracy Społecznej w Liskowie (p. o. kierownika szkoły);

Badecka Maria, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Simanach (powiat Postawy), do 2-klasowej szkoły w Mostkach (pow. Lwów); Baraniecki Stefan, nauczyciel gimnazjum im. Kr. Zofii w Sanoku, do gimnazjum im. St. Wyspiańskiego w Mławie; Bohonos Metody, nauczyciel szkoły w Hamerni (Lubaczów), do 6-klasowej szkoły w Trybuchowcach (Buczacz);

Forczekowa Helena, nauczycielka szkoły w Ropczycach (Ropczyce), do 7-klasowej szkoły w Świlczy (Rzeszów);

Grodzicka Franciszka, nauczycielka szkoły w Szwedach (pow. Wilejka), do 4-klasowej szkoły w Bucniowie (Tarnopol);

Horeczy Stefan, nauczyciel szkoły w Hajdajcach (Trembowla), do 2-klasowej szkoły w Berezowicy (Zbaraż);

Jasińska Janina, nauczycielka 7-klasowej szkoły Nr 32 w Poznaniu, do 7-klasowej szkoły Nr 9 im. Zygmunta Krasińskiego w Borysławiu Drohobycz);

Kościołkowa Stefania, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Zielonkach (pow. Kraków), do 5-klasowej szkoły w Handzlówce (Łańcut); Kruczkowska Józefa, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Starym Siole (Lubaczów), do 1-klasowej szkoły w Sajkowie (Lwów); Krwawicz Karolina, nauczycielka szkoły w Handzlówce (Łańcut), do szkoły w Zielonkach (Kraków);

Langner Stanisław, nauczyciel szkoły powszechnej Nr 39 im. św. Kazimierza we Lwowie, do 7-klasowej szkoły Nr 6 im. Kordeckiego we Lwowie;

Łapińska Maria, nauczycielka szkoły w Trybuchowcach (Buczacz), do szkoły w Hamerni (Lubaczów);

Myszkowska Ludwika, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Winnikach (Sokal), do 2-klasowej szkoły w Bełełui (Śniatyn);

Pelczarski Bolesław, nauczyciel 6-klasowej szkoły w Skałaczowie (Jarosław), do 7-klasowej szkoły im. J. Kantego w Przemyślu; Pilichowski Czesław, nauczyciel 7-klasowej szkoły męskiej w Bolechowie (Dolina), do 7-klasowej szkoły w Kutach Starych (Kosów); Popielowa Zdzisława, nauczycielka szkoły w Sienkiewiczach (okr. brzeski), do 4-klasowej szkoły w Nastasowie (Tarnopol);

Różankowska Stefania, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Bełełui (Śniatyn), do 1-klasowej szkoły w Winnikach (Sokal);

Schulz Romuald, nauczyciel szkoły Nr 9 im. Z. Krasińskiego w Borysławiu, do szkoły Nr 32 w Poznaniu;

Tycholisowa Maria, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Czernilowie (Jaworów), do 7-klasowej szkoły im. Piramowicza w Kołomyi;

Wajdowa Władysława, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Mikołajowie n/Dn. (Żydaczów), do 7-klasowej szkoły Nr 33 im. Sobieskiego we Lwowie; Wyszyńska Maria, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Zambrzycach Królach (okr. brzeski), do 4-klasowej szkoły w Olszanicy (Tłumacz);

Zubek Janina, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Sajkowie (Lwów), do 3-klasowej szkoły w Starym Siole (Lubaczów).

Spensjonowani.

Dresdnerowa Dina, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Tyśmienicy

(Tłumacz); Dyki Jan, kierownik 7-klasowej szkoły w Magierowie (Rawa Ruska);

S. Haftkiewicz Paulina, kierowniczka 2-klasowej szkoły w Kosztowej;

Sommerstein Dawid, nauczyciel gimnazjum im. J. Słowackiego w Czortkowie:

Topolska Maria, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Podkamieniu (Brody);

Ulwańska Stefania, nauczycielka 4-klasowej szkoły w Lipowcach (Przemyślany).

Przeniesieni w stan pozasłużbowy.

Gruszczyńska Maria, nauczycielka szkoły powszechnej w Dzibułkach (Żółkiew).

Zwolnieni.

Majowski Jan, nauczyciel szkoły powszechnej w Kupiczwoli (Żółkiew).

Zmarli.

Benecowa Maria, nauczycielka szkoły powszechnej w Mołodyńczu, pow. Bóbrka, zmarła dnia 25 grudnia 1936 r., w 38 roku życia, w 16 roku służby nauczycielskiej.

Opalińska Stefania, nauczycielka 7-klasowej szkoły powszechnej w Rozwadowie (pow. Tarnobrzeg), zmarła dnia 20 grudnia 1936 r., w 33 roku życia,. a w 14 roku służby nauczycielskiej.

Żyromski Wiktor, kierownik szkoły powszechnej w Kamienopolu, pow. Lwów, zmarł dnia 14 grudnia 1936 r., w 50 roku życia, a w 29 roku służby nauczycielskiej.

Konkursy.

Konkursy na stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych.

L. porz.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
1	**Dolina**	Mizuń Stary	4 -kl.	koed.	—	pol.-r.	—	1 morg 1200 m²	Konkurs 3-ci
2	„	Turza Wielka	4 „	„	—	„	2 ubik.	1 morg ogrodu	Konkurs 2-gi
3	**Drohobycz**	Załokieć	3 „	„	—	„	3 „	2 morgi	Konkurs 3-ci
4	**Gródek Jagiell.**	Lubień Wielki	7 „	„	—	polski	3 „	—	
5	**Jarosław**	Skołoszów	6 „	„	—	„	3 „	—	Pierwszeństwo z W. K. N.
6	**Przemyśl**	Buców	4 „	„	—	ruski	3 „	—	Konkurs 2-gi
7	**Stanisławów**	Bohorodczany	6 „	męska	im. H. Sienkiewicza	pol.-r.	3 „	—	Konkurs 2-gi
8	**Tarnopol**	Dubowce	3 „	koed.	—	„	3 „	—	
9	**Zbaraż**	Hnilice Wielkie	3 „	„	—	„	3 „	3 ar	

Podania o posady objęte powyższym konkursem należy wnosić drogą służbową w terminie do końca marca 1937 r.

Unieważnienie konkursu.

L. porz.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . . . szkoły	Język wykładowy	Unieważnia się konkurs ogłosz.: na posadę	Unieważnia się konkurs ogłosz.: w Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. Nr.	Uwaga
1	**Łańcut**	Kosina	6 kl.	koed.	—	polski	kierownika	Nr 12 z 1935 r.	
2	**Przeworsk**	Tarnawka	5 „	„	—	„	kierownika	Nr 10 z 1936 r.	

Ogłoszenia.

Filmy polecane.

»Romeo i Julia«.

Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 9 stycznia 1937 r.
Nr Szt. 1511/2/36.

Nr O. 727/37. Ministerstwo W. R. i O. P. poleca uwadze film pt. „Romeo i Julia”, jako zasługujący na obejrzenie przez młodzież szkolną dwu ostatnich klas szkół średnich ogólno-kształcących i zawodowych.

Naczelnik Wydziału: (—) *Dr W. Zawistowski.*

»Biały Anioł«.

Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 20 stycznia 1937 r.
Nr Szt. 185/37,

Ministerstwo W. R. i O. P. zwraca uwagę na film pt. „Biały Anioł”, jako zasługujący na obejrzenie przez mlodzież szkół średnich ogólno-kształcących i zawodowych.

Naczelnik Wydziału: (—) *Dr W. Zawistowski.*

»Jak wam się podoba«.

Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 19 stycznia 1937 r.
Nr. Szt. 128/37.

Ministerstwo W. R. i O. P. poleca uwadze film pt. „Jak wam się podoba”, osnuty na tle komedii Szekspira, jako zasługujący na obejrzenie przez młodzież szkół średnich ogólno-kształcących i zawodowych.

Biblioteczne księgi inwentarzowe.

Ministerstwo W. R. i O. P. pismem z dnia 28 grudnia 1936 r. Nr IR. 10037/36 oznajmiło, że sprawa inwentaryzacji książek w bibliotekach będzie ostatecznie uregulowana po ukazaniu się ogólnych przepisów ramowych o inwentaryzacji, opracowywanych przez Ministerstwo Skarbu. Ponieważ wspomniane przepisy mają być wydane w niedługim czasie Mini-

sterstwo nie zamierza wprowadzać obecnie zasadniczych zmian do obowiązujących w tym przedmiocie zarządzeń.

Jednak wobec trudności, jakie nasunęły się przy stosowaniu podziału ksiąg inwentarza bibliotecznego na działy, podane przykładowo w § 12 przepisów rachunkowo-kasowych dla dyrekcyj szkół, wymienionych w okólniku Nr 107 z dnia 12 lipca 1934 r. oraz w § 15 przepisów o rachunkowości funduszu specjalnego „Taksa administracyjna" dla kuratoriów okręgów szkolnych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 6—7 z dnia 31 lipca 1934 r., poz. 101 i 102), Ministerstwo zezwala na zaniechanie stosowania wyżej wspomnianego podziału celem utrzymania nadal zasady nieprzerywanej ciągłości zapisu książek do bibliotecznych ksiąg inwentarzowych bez względu na sposób katalogowania i ustawiania książek.

Organizację wewnętrzną bibliotek szkolnych (katalogowanie) oraz organizację centralnych bibliotek pedagogicznych pozostawia się do uznania kuratorium z zaleceniem zasięgania w razie potrzeby fachowych wskazówek Poradni Bibliotecznej zgodnie z zarządzeniem Ministerstwa z dnia 10 lipca 1936 r. Nr II. P. 3132/36.

Biblioteki, które już zaprowadziły księgi inwentarzowe na formularzach Poradni Bibliotecznej, mogą nadal formularze te stosować.

Nadzór pedagogiczny nad szkołami średnimi ogólnokształcącymi i zakładami kształcenia nauczycieli.

Referaty specjalne.

Nr II. 27701/36. Kuratorium zawiadamia, że w okólniku z dnia 18 września 1936 r. Nr II. 20055/36 w sprawie nadzoru nad państwowymi i prywatnymi szkołami średnimi i zakładami kształcenia nauczycieli (Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1936 r., str. 494/36) zaszły następujące zmiany w końcowej części okólnika pt. Referaty specjalne.

Seweryn Bilinkiewicz, wizytator szkół: Sprawy zakładów kształcenia nauczycieli, bursy, internaty, stancje, statystyka młodzieży, sprawy związane z przyjmowaniem młodzieży do szkół.

Józef Orłowski, wizytator szkół: Zagadnienia związane z pomocami naukowymi (pracownie fiz., biol., zajęć prakt.), kursy dokształcające dla nauczycieli, film szkolny.

Dr Jerzy Polański, wizytator szkół: Sprawy szkół mniejszościowych (programy nauczania i sprawy wychowawcze).

Ludwik Tuleja, wizytator szkół: skreślić należy, pracownie biologiczne.

Tadeusz Woytoń, wizytator szkół: Organizacje szkolne, Koła rodzicielskie.

Inne referaty nie uległy zmianie.

Wypłata pensji za order „Virtuti Militari" za rok 1937.

Pismo Ministerstwa Skarbu z dnia 9 grudnia 1936 r. L. D. III. 18359/4/36.[1])

Ministerstwo Skarbu zawiadamia, że pensja orderowa, przypadająca kawalerom orderu „Virtuti Militari" za rok 1937, ma być wypłacona jednorazowo w pełnej wysokości, w terminie od 2 stycznia 1937 r. począwszy, na zasadach ustalonych zarządzeniem z dnia 4 marca 1929 r. L. D. III. 313/2[2]) z tym, że pensja przypadająca kawalerom, zatrudnionym w instytucjach wojskowych, ma być wypłacona nie przez właściwe władze wojskowe, lecz przez kasy urzędów skarbowych na podstawie wykazów, którymi wyżej wymienieni kawalerowie będą objęci.

Państwowa komisja egzaminacyjna dla eksternów W. K. N.

Nr I. 26947/36. Na podstawie § 29, ustęp pierwszy, Regulaminu Państwowych Wyższych Kursów Nauczycielskich (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z 1928 r. Nr 9, poz. 154) Ministerstwo W. R. i O. P. pismem z dnia 7 grudnia 1936 r. Nr II. P. 8338/36 zamianowało dodatkowo na resztę okresu egzaminacyjnego 1935/37 członkami Państwowej Komisji Egzaminacyjnej dla przeprowadzenia egzaminów eksternów z programu W. K. N. we Lwowie:

1) ks. dra Wasyla Łabę, nauczyciela Państwowego Seminarium Nauczycielskiego Żeńskiego we Lwowie — do egzaminu z religii obrządku grecko-katolickiego,

2) ks. Michała Ładę, nauczyciela publicznych szkół powszechnych we Lwowie — do egzaminu z religii obrządku grecko-katolickiego,

3) p. mgra Adama Zaczka, nauczyciela Państwowego Seminarium Nauczycielskiego Męskiego we Lwowie — do egzaminu z języka polskiego (w miejsce ś. p. dr Aleksandry Skulskiej).

---

[1]) Podane do wiadomości pismem Min. W. R. i O. P. z dnia 29 grudnia 1936 r. Nr IR. 10342/36.

[2]) Patrz Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1929 r., str. 274.

Państwowe komisje egzaminacyjne dla nauczycieli szkół powszechnych.

Nr I. 27524/36. Na podstawie art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr 28, poz. 258) oraz w myśl § 3 rozporządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 14 grudnia 1928 r. Nr I. 7702/28 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z 1929 r. Nr 1, poz. 3) Kuratorium O. S. Lw. zamianowało członkami Państwowej Komisji Egzaminacyjnej w Sokalu (rejon IX) do końca grudnia 1937 r.:

1) p. Jana Latawca, kierownika szkoły powszechnej im. Kr. Sobieskiego w Rawie Ruskiej,

2) p. Bolesławę Wehrnową, kierowniczkę szkoły powszechnej im. E. Orzeszkowej w Rawie Ruskiej,

3) p. Zofię Schabowską, nauczycielkę szkoły powszechnej im. E. Orzeszkowej w Rawie Ruskiej.

Książki, czasopisma.

Wydawnictwo „Pamiątka po Marszałku Józefie Piłsudskim".

Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 23 grudnia 1936 r. Nr II. W. 9455/36.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zawiadamia, że Główna Księgarnia Wojskowa w Warszawie wydała publikację pt. „Pamiątka po Marszałku Józefie Piłsudskim", która zawiera szereg zdjęć oraz kilkaset wypowiedzeń Marszałka.

Cena egzemplarza 15 zł, 20 zł, 50 zł. Należytość należy wpłacać tylko na konto P. K. O. Nr 20.900; przewidziane jest wpłacanie na raty.

Dochód z wydawnictwa przeznaczony jest na sierociniec opieki nad sierotami po poległych i dziećmi inwalidów.

Wydawnictwo to jest dozwolone dla bibliotek szkolnych i może być zakupywane w zakresie zainteresowań.

Kuratoria powiadomią o tym Dyrekcje i Kierownictwa szkół, do których będą się zgłaszać delegaci Głównej Księgarni Wojskowej dla odebrania zamówień.

Podsekretarz Stanu: *(—) Jerzy Ferek-Błeszyński.*

Geniusz Niepodległości.

Nr III. 41/37. W r. 1931 i 1933 nabyło Ministerstwo dla państwowych średnich i niższych szkół rolniczych monografię „Geniusz Niepodległości" tom I i II (Nr III. Rol. 5678/33 z dnia 26 listopada 1933 r.). Obecnie wydano tom III tejże monografii, który jest do nabycia w Straży Polskiej we Lwowie, ul. Klonowicza 18, II, w cenie zł 25 za egzemplarz. Szkoły, które pragną nabyć tom III wydawnictwa „Geniusz Niepodległości", mogą zakupić go z własnych funduszów, gdyż Ministerstwo na ten cel kredytów nie posiada.

Książki do bibliotek.

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 11, poz. 233, IV).

Amblard L. La Langue Française. Methode Encyclopédique. Wydawnictwo J. Bejannin & Cie. Paris — do bibliotek nauczycielskich.

Bohomolec Andrzej. Wyprawa jachtu „Dal". Wydanie szkolne. Nakład Towarzystwa Wydawniczego „Rój". Warszawa 1936 — do bibliotek szkolnych.

Conrad Joseph (Józef Konrad Korzeniowski). Pojedynek. Opowieść wojskowa. Przełożył Wilam Horzyca. Wydanie drugie. Nakład Domu Książki Polskiej, Sp. Akc. Lektura szkolna. L. 9. Warszawa 1936 — do bibliotek szkolnych dla młodzieży od lat 15.

Conrad Joseph (Józef Konrad Korzeniowski). Gaspar Ruiz. Opowieść romantyczna. Przełożył Wilam Horzyca. Lektura szkolna. L. 10. Wydanie II. Nakładem Domu Książki Polskiej. Warszawa 1936 — do bibliotek szkolnych dla młodzieży od lat 15.

Dąbrowska M. Tryumf Dyonizego. Biblioteczka Nowel i Opowiadań Nr 8. Nakładem Towarzystwa Wydawniczego J. Mortkowicza. Warszawa 1936 — do bibliotek szkolnych dla młodzieży od lat 15.

Dąbrowska M. Najdalsza droga. Biblioteczka Nowel i Opowiadań. Nr 9. Nakładem Towarzystwa Wydawniczego J. Mortkowicza. Warszawa, 1936 — do bibliotek szkolnych dla młodzieży od lat 15.

Dąbrowska M. Szkiełko. Biblioteczka Nowel i Opowiadań. Nr 10. Nakładem Towarzystwa Wydawniczego J. Mortkowicza. Warszawa, 1936 — do bibliotek szkolnych dla młodzieży od lat 15.

Dickens Karol. Klub Pickwicka. Wydawnictwo J. Przeworskiego. Warszawa, 1936 — do bibliotek szkolnych dla młodzieży od lat 15.

Dygasiński Adolf. Gody życia. Opowieść. Wydanie piąte. Tekst opracował Władysław Wolert. Nakład Księgarni Cz. Kozłowskiego. Warszawa, 1936 — do bibliotek szkolnych dla młodzieży od lat 15.

Goetel F. Kar-Chat. Powieść. Wydanie trzecie. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa — do bibliotek uczniowskich dla młodzieży od lat 15.

Gojawiczyńska Pola. Górnoślązaczka. Po tamtej stronie. Nakładem Roju. Warszawa, 1936 — do bibliotek szkolnych dla młodzieży od lat 15.

Grodecka Ewa. Rzeka. I. Bieg górny. Ilustrował Tadeusz Orłowicz. Nakładem „Na Tropie". Katowice, 1935 — do bibliotek szkolnych dla młodzieży od lat 15.

Homolacs K. Bajka o Kosturku, Azie i Burku. Wydanie II. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa, 1936 — do bibliotek szkol. dla dzieci od lat 9 do 11.

Januszewska H. Broszka van der Manów. Polska i Świat Współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa — do bibliotek szkolnych dla dzieci od lat 11 do 15.

Keppler Ks. Bp. Więcej radości. Nakład Drukarni i Księgarni św. Wojciecha. Poznań — do bibliotek nauczycielskich.

Kolankowski Ludwik. Polska Jagiellonów. Dzieje polityczne. Skład Główny w Księgarni Gubrynowicza i Syna. Lwów 1936 — do bibliotek nauczycielskich.

Kornacki Jerzy. Oczy i ręce. Biblioteka Młodzieży. „Przymierze z Książką". Wydawnictwo B-ci Drapczyńskich. Warszawa, 1934 — do bibliotek szkolnych dla dzieci od lat 11 do 15.

Korsak W. Puszcza Rudnicka. Dookoła Polski. Biblioteczka Geograficzno-Krajoznawcza. T. 4. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa — do bibliotek nauczycielskich szkół powszechnych i gimnazjów oraz do szkolnych bibliotek w gimnazjach.

Kossak Z. Z miłości. Powieść. Wydanie drugie. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań - Warszawa — do bibliotek szkolnych dla dzieci od lat 11—15.

Kossowskiego J. nowele pt.: „Policjant Giacomo Bicarani", „Kapitan Tomek" oraz „Szczepan Roskocha". Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa — do bibliotek szkolnych dla młodzieży od lat 15

Kownacka M. Kukuryku na ręczniku. Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa - Lwów, 1936 — do bibliotek szkolnych dla dzieci od lat 7 do 9.

Kownacka M. Plastusiowy pamiętnik. Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa - Lwów, 1936 — do bibliotek szkolnych dla dzieci od lat 7 do 9.

Kraszewski J. I. Chata za wsią. Biblioteka Wielkich Pisarzów. Powieści o dawnym obyczaju. Tom XVII. Wydawnictwo M. Arcta, 1935 — do bibliotek szkolnych dla młodzieży od lat 15.

Krzemieniecka L. O sierotce Józi i o złotych kluczykach. Bajeczki dla dzieci. Biblioteczka Najpiękniejszych Bajeczek i Powiastek. 10. Wydawnictwo Spółki Wydawniczej A. Gmachowski i S-ka. Częstochowa, 1936 — do bibliotek szkolnych dla dzieci od lat 7—9.

Lepecka Z. W Łęczyckiej ziemi. Warszawa. Nakład „Naszej Księgarni", 1936 — do bibliotek szkolnych dla młodzieży od lat 12—15.

Meissner Janusz. „Klęska", Przygody i Podróże Nr 34 — do bibliotek szkolnych dla młodzieży od lat 11 do 15.

Piłsudski Józef pisarz, wydawca, drukarz. Nakładem Komitetu Bibliofilów ku uczczeniu pamięci Józefa Piłsudskiego. Kraków, 1936 — do bibliotek szkół wszelkich typów.

Siedlecki St. Wśród polarnych pustyń Svalbardu. Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa - Lwów, 1935 — do bibliotek szkolnych dla uczniów wyższych oddziałów szkół powszechnych i gimnazjów.

Sieroszewski W. Risztau. Nakład Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa — do bibliotek uczniowskich dla młodzieży od lat 15.

Szewczenko T. Tom VI „Nazar Stodolia" ta riżni twory. Nakładem Ukraińskiego Instytutu Naukowego. Warszawa - Lwów, 1935 — jako książkę pomocniczą do bibliotek nauczycielskich i uczniowskich dla szkół z ruskim językiem nauczania.

Szewczenko T. Tom XI. Łysty. Nakładem Ukraińskiego Instytutu Naukowego. Warszawa - Lwów, 1935 — jako książkę pomocniczą do bibliotek nauczycielskich i uczniowskich dla szkól z ruskim językiem nauczania.

Świrszczyńska A. Rok Polskiego Dziecka. Wiersze i obrazki sceniczne na doroczne święta państwowe i szkolne. Nakładem Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa, 1936 — do bibliotek szkolnych dla uczniów szkół powszechnych od lat 11 do 15.

Tablica z przekrojem mikroskopu i biegiem promieni. Format 70×100 cm. Wyd. „Polskie Zakłady Optyczne". Warszawa — do bibliotek gimnazjalnych.

Zarembina E. O Sierotce Dorotce, Pluszowym Niedźwiadku i Krasnalku Skrzatku. Biblioteczka Najpiękniejszych Bajeczek i Powiastek. 9. Wydawnictwo Spółki Wydawniczej A. Gmachowski i S-ka. Częstochowa, 1936 — do bibliotek szkolnych dla dzieci od lat 7 do 9.

Ziemski M. i Piechocki T. Wszerz i Wzdłuż Ziemi Wielkopolskiej. Tom I. Nakładem autorów, 1934 — do bibliotek nauczycielskich.

Nadesłane.

Baczność. Miesięcznik ilustrowany.

Na skutek pisma wydawnictwa „Baczność" Kuratorium O. S. Lw. podaje do wiadomości, że w Dz. Urz. Minist. W. R. i O. P. z 1936 r., poz. 231, został ogł.oszony komunikat, w kórym Ministerstwo W. R. i O. P. zwraca uwagę dyrekcyj i nauczycieli zawodowych szkół przemysłowych na to czasopismo, poświęcone popularyzacji zagadnień bezpieczeństwa i higieny w życiu codziennym i w pracy.

Redakcja mieści się w Warszawie, ul. Żórawia 30 m. 8.

Warunki prenumeraty: 3 zł rocznie z przesyłką.

K. Pomijalski. Zielarstwo uspołecznione. Nakładem Spółdzielni Wydawniczej „Spólnota Pracy" w Warszawie.

Książeczka ta zaopatrzona jest w przedmowę Związku Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo-Gospodarczych Rz. P. i omawia gruntownie nader aktualne u nas zagadnienie unormowania uprawy ziół leczniczych i zorganizowania zbytu tychże ziół na zasadach społecznych.

Główne rozdziały są następujące: 1. Kłopoty zielarskie, 2. Zakres i rozmiar gospodarki ziołowej, 3. Możliwości dalszego rozwoju zielarstwa, 4. Co zrobiono dotychczas? 5. Co robić dalej? (Organizacja producentów, zbiornice ziół, dostawcy spółdzielni zielarskich, planowa uprawa ziół, organizacja zbytu, przemysł przetwórczy) i inne.

Książkę w cenie 1 zł wraz z przesyłką nabyć można we wszystkich księgarniach i związkach spółdzielczych lub wprost u wydawcy — „Spólnota Pracy", Warszawa, Marszałkowska 149 (PKO Nr 17.381, tel. 271-90).

Z. Czerny, dr M. Kołaczkowska, dr M. Łychowska, M. Strasburger. Rachunki w życiu gospodyni i obywatelki. Zbiór zadań arytmetycznych dla szkół przysposobienia gospodarczego, szkół gospodyń wiejskich, szkół dokształcających zawodowych, kursów dla dorosłych, oraz działów gospodarczych przy żeńskich szkołach zawodowych. Warszawa 1935. Skład główny w Bibliotece Polskiej w Warszowie, Nowy Świat 23/25. Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego uznało ten podręcznik pismem z dnia 23 lipca 1933 r. Nr II. Pr. 13520 jako książkę pomocniczą dla nauczycieli w szkołach zawodowych żeńskich oraz jako książkę do bibliotek tychże szkół.

Maria Strasburger. Wartość i użytkowanie mięsa w gospodarstwie domowym. Wyd. Instytutu Gospodarstwa Domowego w Warszawie. 7 tablic, w tym 4 wielobarwne. Warszawa 1936.

Tablice te są przeznaczone dla szkół i kursów gospodarczych różnego typu, jako pomoc przy wykładach w stowarzyszeniach i organizacjach kobiecych i męskich. Celem wydawnictwa jest także przyczynienie się do zracjonalizowania w Polsce podziału mięsa wołowego, który w wielu miastach przedstawia jeszcze wielkie braki. Zracjonalizowany podział mięsa jest warunkiem umiejętnego wykorzystania go przez gospodynie, co dla całokształtu naszego życia gospodarczego może mieć doniosłe znaczenie.

Książnica-Atlas Lwów-Warszawa.

Zofia Czerny. Przyrządzanie potraw. Podręcznik dla szkół gospodarczych wszystkich typów. Książnica-Atlas 1936. Podręcznik uzyskał aprobatę wstępną Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 22 lutego 1933 r. L. I. Pr. 1289/32.

Jest to pierwszy w Polsce podręcznik gotowania dla szkół przysposobienia w gospodarstwie rodzinnym, oraz dla szkół gospodarczych typu gimnazjalnego i licealnego. Zawiara 702 przepisy i 83 wzory organizacji pracy.

Z. Czerny i M. Strasburger. Teoria przyrządzania potraw. Str. 214. Cena zł 6.40.

Nowe to wydawnictwo Książnicy-Atlas stanowi II częć książki Zofii Czerny: Przyrządzanie potraw, która jest zbiorem przepisów, zracjonalizowanych pod względem dietetycznym i ekonomicznym.

„Teoria przyrządzania potraw" podaje wyjaśnienie metod postępowania i przykłady racjonalnych jadłospisów, uczy jak je zestawiać prawidłowo i na czem polegają najczęściej popełniane błędy, może się przyczynić do podniesienia poziomu żywienia w rodzinach pracowników umysłowych i fizycznych, żywienia dziecka przedszkolnego i szkolnego, przynosi też wskazówki dotyczące żywienia młodzieży szkolnej na koloniach wakacyjnych.

Nauczycielce gospodarstwa „Teoria przyrządzania potraw" przynosi materiał starannie dobrany i ściśle dostosowany do praktyki kucharskiej, ułatwiający jej wyjaśnienie uczennicom zjawisk, z którymi na lekcjach przyrządzania potraw stykają się na każdym kroku.

Dr Stefan Górniak. Pieniądz, czek i weksel jako środki zapłaty.

W opracowaniu uwzględniono główne środki płatnicze, jakimi są: pieniądz, czek, weksel, przekaz i dewiza. Nowe prawo wekslowe i czekowe ujęto w treściwym wykładzie w sposób jasny i przejrzysty. Praca jest zaopatrzona w liczne przykłady praktyczne i wzory.

J. Chmara. Lubelska pieśń ludowa. Str. 96. Cena zł 2.

Zbiorek o powyższym tytule, obejmujący 83 pieśni regionalnych lubelskich, w szczególności powiatów: lubelskiego, lubartowskiego, puławskiego, składa się z trzech części: I — Pieśni obrzędowe; II — Wesele; III — Pieśni różne.

Katalogi. Książnica-Atlas wydała szereg katalogów działowych, obejmujących rzeczowo opracowane zestawienie jej wydawnictw. Z katalogów tych wielkie usługi nauczycielstwu czy to dla własnego dokształcenia się, czy też w pracy oświatowej poza szkołą, mogą oddać następujące katalogi: Pedagogika — Dydaktyka — Metodyka, Beletrystyka, Encyklopedie, Lektura dla młodzieży oraz Wydawnictwa kartograficzne.

Katalogi te można otrzymać bezpłatnie w każdej lepszej księgarni, względnie wprost u nakładcy: Książnica-Atlas, Lwów, Czarnieckiego 12, lub Warszawa I., Nowy Świat 59.

Warunki prenumeraty:

Cena prenumeraty rocznej Dziennika Urzędowego Kur. O. S. Lw. wynosi 6 złotych, która może być uregulowana w 4 ratach kwartalnych. Cena numeru pojedyńczego wynosi 60 groszy. Prenumeratę wpłacać należy wyłącznie na Konto czekowe P. K. O. Nr. 504.090. — Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego — Administracja Dziennika Urzędowego we Lwowie.

Cena ogłoszeń: Cała strona 120 zł., pół strony 65 zł., ćwierć strony 35 zł.

Adres Redakcji i Administracji:

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego we Lwowie, ul. Karmelicka l. 4.

„Drukarnia Polska" Lwów, Krasickich 18 a. — Tel. 229-19.